

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти

ПЕРШІ СПРОБИ ПОШУКУ В НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

Випуск ХІХ

Збірник матеріалів
ХІХ Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції

**«ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ
У СУЧАСНОМУ ДОШКІЛЛІ»**

(м. Умань, 29 квітня 2021 р.)

Умань
Візаві
2021

Головні редактори:

Ищенко Л. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Кушнір В. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Відповідальні за випуск:

Карнаух Л. П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Залізник А. М., кандидат педагогічних наук, доцент дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Слатвінська А. А., кандидат педагогічних наук, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, заступник декана з наукової роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету
дошкільної та спеціальної освіти*

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(протокол № 11 від 26 травня 2021 року)*

Перші спроби пошуку в науковому просторі : зб. матеріалів 19-го П27 Всеукр. студ. наук.-практ. конф. «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі» (м. Умань, 29 квіт. 2021 р.) / [голов. ред.: Іщенко Л. В., Кушнір В. М. ; відп. за вип.: Карнаух Л. П., Залізник А. М., Слатвінська А. А. – Умань : Візаві, 2021. – 207 с.

До збірника увійшли матеріали XIX Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі», що відбулася 29 квітня 2021 року на базі факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відповідальність за зміст наукових доповідей несуть автори та їхні керівники.

ЗМІСТ

Авраменко О. О.	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ЛОГОПЕДА	ІННОВАЦІЙНИХ	7
Бадзюк Віра, Бевзюк М. С.	ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ- ДЕФЕКТОЛОГА ЩО ДО ВЗАЄМОДІЇ З СІМ'ЯМИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	УДОСКОНАЛЕННЯ	11
Базило Вікторія, Слатвінська А. А.	ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ПРО БУДОВУ СЛОВА У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ		14
Балако Юлія, Кушнір В. М.	ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		18
Боденко Наталія, Кушнір В. М.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї І ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ		21
Бондаренко Катерина, Колісник Л. В.	КВЕСТ ЯК ІГРОВА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙДОШКІЛЬНИКІВ	ТЕХНОЛОГІЯ БАЗОВИХ В	24
Бурлака Наталія, Колісник Л. В.	ВПЛИВ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		28
Векшина Віталія, Хлус Н. О.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДИТИНИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ		33
Власюга Яна, Любива В. В.	ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОЇ ГРИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		36
Гладишенко Ольга, Дука Т. М.	ВИХОВАННЯ ШАНОБЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		40
Гладій Оксана, Любива В. В.	ДО ПРОБЛЕМ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		43
Горбенко Ольга, Рябошапка О. В.	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		46
Горошко Жанна, Бегас Л. Д.	ПОРАДА ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА ДЛЯ БАТЬКІВ ЩО МАЮТЬ ЗАЇКУВАТОГО ПІДЛІТКА		49
Грабарчук Тетяна, Трофаїла Н. Д.	ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ		52

Дмитрієва Людмила, Іщенко Л. В. Дубовик Катерина, Данько Н. П. Дудник Наталія, Бутенко О. Г., Вознюк Наталія, Лемещук М. А. Зеленова Марія, Куліш І. Д.	ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	56
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	59
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	62
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВЕРБАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	68
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	РОЗВИТОК SOFT SKILLS У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	71
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА СІМ'Ї	75
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	МАЛІ ФОЛЬКЛОРНІ ЖАНРИ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	79
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	84
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	87
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	92
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В МОВЛЕННЄВО- ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	102
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ	105

Король Олена, Барсуковська Г. П.	ІГРАШКА ЯК ЗАСІБ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	109
Коротких Тетяна, Барсуковська Г. П.	ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	113
Крамаренко Яна, Лобова О. В.	ТЕАТРАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	118
Кривенко Олена, Попиченко С. С.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	121
Куйбіда Надія	СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ	124
Лашко Людмила, Куліш І. Д.	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	128
Литвинюк Марія	ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	131
Лісова Олена, Куліш І. Д.	ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	134
Марценюк Світлана, Рябошапка О. В.	МАТЕМАТИЧНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	137
Маханько Марина, Скрипник Н. І.	КОМПЛЕКСНИЙ СУПРОВІД ПРОВЕДЕННЯ МАЛИХ ФОРМ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	142
Мінюкова Аліна, Авраменко О. О.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	146
Несторак Святослава	ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	150
Носач Ганна, Голуб В. М.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	154
Обельницька Оксана	ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ЗАКЛАДУ	157

	ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
Пелих Альона, Голуб Н. П.	ПСИХОПІЄНІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	162
Понирко Тетяна, Барсуковська Г. П.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У РОЗУМОВОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	165
Пономаренко Світлана, Дука Т. М.	РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ОБДАРОВАНOSTІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	170
Пукась Валентина, Корякіна І. В.	ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	173
П'ясецька Н. А., Шпильова М. О.	ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ – ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА	176
Рибаконь Олександра, Колісник Л. В.	ДИТЯЧІ СТРАХИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	179
Рябоконь Ольга, Дука Т. М.	ФОРМУВАННЯ СТАТОДИНАМІЧНОЇ ПОСТАВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	183
Сорока Оксана, Попиченко С. С.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	186
Сухоручкіна Вікторія, Куліш І. Д.	ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	189
Тодоровська Альона, Трофаїла Н. Д.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬСЯ В СІМ'І ТА ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ	192
Чебанова Інна, Трофаїла Н. Д.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНИХ СТАНІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	196
Черніченко Л. А.	БАЗОВА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЛОГОПЕДІВ В УМОВАХ ОСВІТНЬОЇ ІНКЛЮЗІЇ	200
Яворська Ольга, Іщенко Л. В.	ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	204

Грабарчук Тетяна
студентка 501з групи
факультет дошкільної та спеціальної освіти
Науковий керівник: **Трофайла Н.Д.**
доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

У сучасному світі все більше зростає розуміння визначальної ролі сім'ї не тільки для розвитку особистості, а й для розвитку суспільства в цілому. Саме сім'я забезпечує успішність процесу соціалізації дитини, відкриває і структурує для неї світ, надаючи значущі критерії для орієнтування у ньому. У зв'язку з цим особливо актуальним вбачається вивчення психологічного впливу дитячо-батьківських відносин на процес соціальної адаптації дитини, адже ці питання мають велике практичне значення, оскільки соціальна адаптація є базовим етапом соціалізації особистості, що збігається з періодом дитинства, зокрема у молодшому шкільному віці.

Переважає більшість досліджень була присвячена вивченню дитячобатьківських відносин у дошкільному та підлітковому віці, що пов'язано з визначенням специфіки провідних видів діяльності у цих вікових періодах. Зокрема, розкрито вплив характеру внутрішньосімейних стосунків на соціально-психологічну адаптацію дітей раннього віку до умов дошкільного навчального закладу (О. Гуржий, Ю. Єршова, С. Паршукова та ін.), на розвиток їх ціннісно-потребнісної сфери (Г. Черевач та ін.); виявлено особливості дитячо-батьківських відносин у сім'ях з дошкільниками, які мають недорозвинення інтелекту (Л. Пастухова, Л. Полівко та ін.); з'ясовано соціально-психологічні особливості батьківської позиції при організації дозвілля сучасного дошкільника (К. Скобельцина та ін.); визначено домінуючий вплив заохочення і покарання на дитячо-батьківські відносини на прикладі підліткового віку (А. Єлісеєва, О. Ждакаєва та ін.) та розглянуто стиль батьківської поведінки як чинника виникнення і подолання хронічного стресу у підлітковому віці (О. Анопрієнко та ін.).

Молодший шкільний вік є тим етапом онтогенезу, в якому активно і стрімко розвиваються соціальні емоції, самосвідомість, формується самооцінка, відбувається вибудовування ієрархії мотивів і їх супідрядність у генезі соціального розвитку дитини, закладається специфіка спілкування з 2 дорослими і однолітками. В цей час найбільш важливим є вплив існуючої у сім'ї системи дитячо-батьківських відносин на розвиток особистості дитини (О. Блинова, Л. Божович, М. Бриль, Л. Венгер, О. Гуржий, К. Кравченко, М. Орап та ін.). При цьому дитячо-батьківські відносини у взаємозв'язку з характером соціальної адаптації дітей молодшого шкільного віку ще не виступали предметом спеціального соціально-психологічного дослідження.

Як важлива детермінанта психічного розвитку дитини дитячо-батьківські взаємини визначаються наступними параметрами:

- характер емоційного зв'язку: з боку батьків – емоційне прийняття дитини, батьківська любов (О. Захаров, Д. Ісаєв, А. Варга), з боку дитини – прихильність (Дж. Боулбі, М. Ейнсворт) та емоційне ставлення до батьків;
- мотиви виховання і батьківства;
- міра включеності батьків і дитини у дитяче-батьківські взаємини;
- задоволення потреб дитини, турбота й увага до неї з боку батьків;
- стиль спілкування і взаємодії з дитиною;
- спосіб розв'язання проблемних ситуацій, підтримка автономії дитини;
- соціальний контроль: вимоги й заборони, їх зміст і кількість, спосіб контролю, санкції (заохочення і покарання), батьківський моніторинг;
- міра стійкості і послідовності (суперечливості) сімейного виховання.

Дитячо-батьківські взаємини безпосередньо пов'язані з системою сімейного виховання. Для розуміння важливості впливу сімейного виховання на розвиток ідентичності дитини доречно згадати твердження В. Сухомлинського, який підкреслював, що «виховання – це не яке-небудь спеціальний, штучно організований «захід», це насамперед спосіб життя» [2, с. 566].

Емоційне ставлення батьків до дитини є основою, яка закладає підґрунтя її подальшого особистісного розвитку.

В континуумі емоційних ставлень батьків до дитини виокремлюються варіанти від безумовно позитивного до відверто негативного полюса:

– Безумовне емоційне прийняття дитини, що передбачає диференціацію батьком або матір'ю особистості дитини та її поведінки і є найбільш сприятливим для розвитку дитини, оскільки забезпечує повне задоволення її потреб у безпеці, любові, турботі.

– Умовне емоційне прийняття (любов, зумовлена досягненнями, достоїнствами і поведінкою дитини), що провокує в дитини виникнення тривоги та невпевненості.

– Амбівалентне емоційне ставлення до дитини (наявність позитивних і негативних почуттів, ворожості і любові).

– Індиферентне ставлення (байдужість, емоційна холодність, дистантність, низька емпатія), в основі чого лежить несформованість батьківської позиції, інфантильність та особистісна незрілість.

– Приховане емоційне відторгнення (ігнорування, негативне ставлення).

– Відкрите емоційне відторгнення дитини.

Ставлення батьків до дитини значною мірою визначає її образ Я і самоставлення, що виступають складовими ідентичності. Батьки впливають на формування Я-образу і самоповаги дитини, не лише транслуючи їй свої очікування і ставлення, але й «озброюючи» дитину конкретними оцінками і стандартами виконання тих або інших дій, цілями, до яких треба прагнути, зразками й ідеалами, на які варто рівнятися. Ці стандарти, очікування, норми, ідеали представлені у змісті сімейного виховання, а також у способах контролю з боку батьків.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень свідчить, що до сфери дитячо-батьківських взаємин можуть бути віднесені такі феномени як батьківське ставлення, стиль виховання, характер взаємодії батьків з дитиною, які суттєво

впливають на особливості розвитку дитини, формування її особистості, насамперед ідентичності. Дитячо-батьківські стосунки можуть бути представлені різними параметрами, зокрема інтересом, близькістю/дистанційованістю, стилем батьківського виховання, узагальненими параметрами включеності й превалювання та іншими, що дозволяють на емпіричному рівні вивчити особливості цих взаємин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Акименко Ю.Ф. Психологічна корекція ставлення батьків до дітей молодшого шкільного віку : автореф. дис...канд. психол. наук: 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Акименко Ю.Ф. – К., 2003. – 20 с.
2. Сухомлинский В.А. Избранные произведения: в 5-ти т./ Ред. кол.: Дзевежин А.Г. (пред.) и др. – К.: Рад. школа, 1979. Т.2. С. 566.
3. Кацера А.О. Особливості образу Я у бездоглядних підлітків : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» / А.О. Кацера. – К., 2005. 19 с.